

ПЕРЕДМОВА.

Повість історична, се не історія. Історики ходять передовсім о висліджене правди, о сконстатоване фактів, натомість повістярь користується тільки історичними фактами: для своїх окремих артистичних цілей, для воплочення певної ідеї в певних живих, типових особах. Освітчене, характеристичне, мотивоване і груповане фактів у історика і в повістяря зовсім відмінні: де історик оперує аргументами і логічними висновками, там повістярь мусить оперувати живими людьми, особами.

Праця історична має вартість, коли факти в ній представлені докладно і в причиновім звязку; повість історична має вартість, коли її основна ідея зможе зайняти сучасних, живих людей то значить, коли сама вона жива й сучасна.

Представлене давнього громадського життя нашої Руси єсть безперечно таким предметом живим, близьким до сучасних інтересів. На скільки мені удалось віддати духа тих давніх, замерклих часів, нехай судить критика. В деталях я позволяв собі доповнювати скупий історичний скелет поетичною фікцією. Головна основа взята по части з історії (напад Монголів і Татар ватажок Пета), а по части з переказів народніх (про витоплення монгольської ватаги і и.). Дієві особи зрештою видумані, місцевість списана по можности вірно.

Львів дня 1. Грудня 1882.

Іван Франко.

Випускаючи в світ „Захара Беркута” другим виданем двацять літ по виході першого видання я обмежаюсь на виправленю языка відповідно до того поступу, який зробила наша літературна мова протягом сих двацятьох літ.

Бриворівня 1. серпня 1902.

І. Ф.
